

عضو هیات رییسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس، با بیان اینکه اصلاحات ساختاری راهکار مقابله با جنگ اقتصادی است به تشریح آثار مثبت آن در سایر حوزه های کشور پرداخت. مصطفی پوردهقان در گفت و گو با خبرنگار خانه ملت، با اشاره به دومین پیام صوتی دکتر قالیباف رئیس مجلس خطاب به مردم ایران،

پوردهقان با اشاره به دومین پیام صوتی دکتر قالیباف رئیس مجلس:

اصلاحات ساختاری راهکار مقابله با جنگ اقتصادی است

گفت:ما در دو جبهه در حال مبارزه هستیم یکی از آنها نظامی است که در پی حمله وحشیانه دشمنان باعث شد مردم، نیروهای مسلح و مسئولان برای حضور در این جبهه متحد شوند و نشان دادند چنانچه اختلافات را کنار بگذاریم اشتراکات نزدیکی داریم که از طریق آن می توانیم هیمنه عجیب و غریبی که دشمن برای خود ایجاد کرده

گزارش

نسل فردا گزارش می دهد:

چرا اقتصاد ایران آرایش جنگی ندارد؟

سعیده اسکندری / گروه تحریریه news@naslefarda.net

تقریبا اغلب ناظران و تحلیل گران اتفاق نظر دارند که روند تنش و درگیری ها میان ایران و آمریکا علی رغم حصول توافق آتش بس موقت، همچنان به طرق مختلف ادامه دارد.

درگیری‌های اخیر و جاری در آب‌های خلیج فارس و مجاورت تنگه هرمز، همه و همه نمودهای عینی این مسأله هستند.

موضوعی که به نظر می رسد در روزها و ماه‌های آتی وضعیت جدی‌تری را هم به خود بگیرد.

با این همه، یکی از نکاتی که مخصوصا در منظومه اقتصادی ایران جای تامل دارد این است که به اذعان بسیاری از تحلیل‌گران، گویی اقتصاد کشورمان هنوز آرایش جنگی ندارد.

در حقیقت، بسیاری این نقد را مطرح می کنند که به جز نیروهای مسلح، گویی سایر بخش‌های حکمرانی مخصوصا در دولت، آنگونه که باید و شاید مطابق وضعیت جنگی کنش‌گری نمی کنند.

البته شاید برخی این نقد را رد کنند با این حال به طور خاص این مسأله مطرح می شود که چرا تنها اندکی پس از حصول آتش بس شاهد موجی از گرانی در بازارهای مختلف کشورمان بودیم؟ موضوعی که بدون تردید کارکرد آن در راستای اهداف و منافع دشمنان است.

آیا لازم نیست نظارت دقیق‌تری بر بازارها صورت گیرد و یاد شیوه‌های تخصیص ارز و هزینه کرد منابع کشور، متناسب با شرایط جنگی و بسا ملاحظات جدی تر بر خورد کرد؟

آیا اکنون آن سطح از آماده باش که در حوزه نظامی و امنیتی برقرار است در حوزه اقتصادی نیز حاکم است؟

البته که فعلا آن و کارگزاران بخش‌های مختلف نظام حکمرانی ایران همگی زحمتکش هستند و برای اعتلای ایران تلاش می کنند بااین حال اقیعیت این است وقتی نقدی مطرح می شود، آن نیز از سر دلسوزی است.

انتظار می رود که دولت عملکرد خوب خود در مدیریت معاش و عرضه کالاها در دوران جنگ را وارد مر حله تاز‌های کند و نظارت جدی‌تری را بر گلوگاه‌های مهم اقتصادی کشور اعمال کند.

نیاید اجدان داد دشمن به آن چیزی که در میدان ترسیده، به واسطه اعمال فشار اقتصادی به مردم و فعال‌سازی حربه‌های خود در این حوزه برسد. مردم ایران از همان زمان آغاز تجاوز به خاک ایران، با غیرت تمام در میدان حاضر شدند و از کشور خودشان دفاع کردند.

حال اینکه شاهد باشیم در بحبوحه حضور گسترده مردم در میدان، شاهد سخت تر شدن زندگی برای آن‌ها به واسطه مکر دشمنان باشیم روائیست.از این رو هرچه سریع‌تر باید در حوزه اقتصادی کشور هم آرایش جنگی گرفته شود و این مسأله به صورت محسوس حس و مشاهده شود.

این رویکرد خود سبب خواهد شد تا بازارها در ایران آرام تر و البته سرمایه اجتماعی و رضایت عمومی هم تقویت گردد.

از این رو، لازم است تا هر چه سریعتر در عرصه حکمرانی اقتصادی ایران تدابیری مطابق با وضعیت حساس کشور اندیشیده شود.

البته که در سایر نمونه‌های مشابه در جهان نیز به عینه شاهد بوده‌ایم که این ملاحظات مد نظر بوده‌اند. اتقاق فکر جنگ اقتصادی در وضعیت کنونی برای ایران یک الزام راهبردی است.

کما اینکه به اذعان بسیاری از مقام‌های ارشد کشورمان و حتی رسانه‌های غربی، تنها امید دشمنان برای ضربه زدن به ایران در وضعیت کنونی صرفا از مجرای اقتصاد می گذرد.

از این رو در این حوزه نیز باید قاطع و دقیق عمل کرد.

است و ادعای کند قویترین نیروی نظامی جهان و بیشتری ثروت

را دارد،از بین ببریم و زمین گیرشان کنیم،نماینده مردم اردکان در مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: موضوعات داخلی به طور ویژه در حوزه معیشت و کاهش قدرت خرید از دیگر موضوعاتی است که متاسفانه مورد غفلت قرار گرفته است.وی خاطر نشان کرد: تا وقتی دست به اصلاحات ساختاری اقتصادی را نفع مردم و دهنک های مختلف جامعه و به ضرر فساد و رانت هایی که در کشور انجام می شود، نزنیم نمی توانیم فضای اقتصادی را بهبود بخشیم و در سایر حوزه ها نیز موفق عمل کنیم.این نماینده مردم در مجلس دوازدهم،

یکشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۵ سال سی و پنجم / شماره ۷۸۶۷ می ۱۰ ۲۰۲۶ / ۲۲ ذی القعدة ۱۴۴۷

تقابل آمریکا و چین در مرحله جدید وارد شد؛ کانال پاناما، تنگه تازه!

اشتباه استراتژیک پاناما تحت فشارهای آمریکارقم خورد؛ لغو امتیاز ۳۰ ساله چین

«اعتماد به محیط سرمایه‌گذاری در کل منطقه را تضعیف می‌کند».اما فراتر از دیپلماسی، چین اهرم‌های عملی نیز در اختیار دارد؛ از جمله کاهش خرید کالاهای پانامایی (مانند موز و غذاهای دریایی) و متوقف کردن مذاکرات برای چند پروژه زیرساختی جدید. تحلیلگران اقتصادی معتقدند یک‌می‌تواند اجازه دهد این رفتار بدون هزینه بماند، زیرا اگر یک عضو کمربند راه تحت فشار آمریکا امتیازش را از دست بدهد، سایر کشورها نیز وسوسه می‌شوند قراردادهای خود را زیر سوال ببرند.به همین دلیل، چین احتمالا تحریم‌های هدفمندی علیه شرکت‌های پانامایی اعمال خواهد کرد و همزمان پروژه‌ردا به مراجع دآوری بین‌المللی ارجاع می‌دهد.

چین خط قرمز کشید: هزینه مصادره امتیاز صفر نخواهد بود

واکنش یکن به لغو امتیاز ۳۰ ساله، قاطع و سریع بود. وزارت خارجه چین در بیانیه‌ای ضمن محکوم کردن «یکجانبه‌گرایی»، هشدار داد که چنین اقداماتی

در کشورها ی کوچک است که بین واشنگتن و پکن

اقدامات

تورم و اقتصاد در حال جنگ

با وجود اینکه تورم به پدیده‌ای مزمن در اقتصاد ایران تبدیل شده است نگاه به این پدیده در فضای آکادمیک و سیاسی بسیار ساده انگارانه بوده است. دلیل آن، رویکرد صرف‌فائق کلاسیکی و پول گرانیه در سطح آکادمیک و بر خورودی کلیشه‌ای و مبتنی بر منافع خاص در سطح سیاسی بوده است. در این فضا اغلب تورم پدیده‌ای پولی توصیف شده که ریشه‌ان به ناترازی های عمده اقتصاد مخصوصا ناترازی های مالی دولت و یا ناترازی بانکها و البته سیاست های پولی بانک مرکزی نسبت داده می شود و در نهایت نیز سیاستهای انقباضی سمت تقاضا را توصیه می کنند. البته عده‌ای نادر به درستی جهش های ارزی و فشار هزینه در سمت عرضه را نیز علت تورم می دانند و به کنترل نرخ ارز تحت قواعد مشخص توصیه می کنند.اما این عده نه گوش شنوایی در

یادآور شد: وقتی حوزه های درآمدی و معیشتی مردم سست شود رابطه مستقیمی با تضعیف حوزه های اجتماعی و امنیتی دارد و یک خطای بزرگی است که می تواند همچون آتش زیر خاکستر عمل کرده و کشور را دچار تنش کند.عضو هیات رییسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: وظیفه ما در مجلس، دولت و حاکمیت این است که نسبت به اعمال اصلاحات ساختاری در حوزه اقتصادی به طور جامع عمل کنیم تا گریدها و درآمدهای مردم افزایش یابد در این شرایط مخاطرات حوزه های اجتماعی و امنیتی نیز از بین خواهد رفت و کشور رو به توسعه می رود.

یکشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۵ سال سی و پنجم / شماره ۷۸۶۷ می ۱۰ ۲۰۲۶ / ۲۲ ذی القعدة ۱۴۴۷

گرفتار شده‌اند. سرمایه‌گذاران اکنون باید احتمال «فسخ قرارداد تحت فشار ابر قدرت» را در مدل‌های ریسک خود لحاظ کنند. دومین پیامد، کند شدن روند جهانی شدن است؛ هنگامی که ابراه‌های حیاتی به میدان نبرد تبدیل می‌شوند، هزینه حمل‌ونقل و بیمه به طور ساختاری بالا می‌رود. سومین پیامد، شکل‌گیری دو سیستم موازی لجستیکی است؛ یکی به رهبری آمریکا و دیگری به رهبری چین. شواهدی از افزایش همکاری‌های چین با نیکاراگوئه برای احداث کانال رقیب و همچنین تقویت کریدورهای زمینی -دریایی جایگزین (مثل مسیر قطبی) وجود دارد.

در کوتاه‌مدت، پاناما بازنده اصلی است؛ زیرا هم روابط تجاری با چین را خدشه‌دار کرده و هم به یک مهره وابسته به آمریکا تبدیل شده است. در بلندمدت، هزینه‌های اضافی به مصرف‌کننده نهایی در سراسر جهان منتقل خواهد شد.

اشتباه استراتژیک پاناما

محمد شعبانی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با فارس گفت: فسخ یک‌جانبه امتیاز چین در کانال پاناما نشان داد مرز باریکی بین حاکمیت و نقض اعتماد وجود دارد. این کارشناس اقتصادی ادامه داد: از نظر حقوق بین‌الملل، هر کشور حق دارد قراردادهای خود را فسخ کند، اما باید غرامت کامل بپردازد و اصل «حسن نیت» را رعایت کند. آنچه در پاناما رخ داد، ظاهراً با فشار مستقیم آمریکا و بدون مذاکره قبلی انجام شد. این دیگر حاکمیت نیست؛ بهر بر داری سیاسی از یک قرارداد تجاری است.

وی افزود: رفتار چین هم بی‌تأثیر نیست. این کشور باید در قراردادهای آینده خود بندهای محکم‌تری برای دآوری و غرامت پیش‌بینی کند. اما در این پرونده خاص، پاناما مرتکب یک اشتباه استراتژیک شده است. شعبانی تأکید کرد: فقط ۶ درصد تجارت جهانی از کانال پاناما می‌گذرد، در مقایسه با ۱۲ درصد کانال سوئز. اما آسیب اصلی به زنجیره تأمین «فقط به موقع» (Just-in-time) است. شرکت‌هایی که انبارداری خود را به حداقل رسانده‌اند، هر ساعت تأخیر برایشان هزینه‌بر است. اگر این وضعیت سه‌ ماه ادامه یابد، هزینه لجستیک واردات آمریکا از شرق آسیا حدود ۲ تا ۳ درصد افزایش می‌یابد که نهایتاً به قیمت کالاهای مصرفی می‌رسد.

هر چیز باید مشکلات در زنجیره تأمین در سطح خرد حل شود و این مستلزم سیاست های مناسب در سمت عرضه اقتصاد است نه سیاست‌های کلیشه ای سمت تقاضا. همچنین باید توجه داشت که در اقتصاد زمان جنگ نیاز بیشتری به مداخله دولت و تنظیم‌گری آن وجود دارد. نمی‌توان تجارت خارجی را به حال خود رها کرد و یا نسبت به فرار سرمایه،تاجاچاق و بازگشت ارز بی توجه بود. این به معنی دخالت دولت در بازار و مختل کردن قیمت‌ها نیست ولی به معنای کنترل دولت بر زنجیره تأمین برای فعالیتهای مخل زنجیره تأمین و نظارت بر فعالیت‌های مستعد سفته‌بازی و احتکار در جهت رانت جوئی و سود جوئی هست. اقتصاد زمان جنگ اقتصاد کمبود و عدم تعادل است و این دولت است که می تواند این کمبود و عدم تعادل را مدیریت کند

عبدالحمید معرفی محمدی
دانشیار دانشگاه اصفهان

در حال عبور از داخل مرزهای حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران است. بنابراین کابل‌های زیر دریایی عبوری از بستر تنگه، از محدوده‌ای عبور می‌کنند که ایران می‌تواند برای حق اعمال صلاحیت تنظیمی امنیتی و اقتصادی قائل باشد؛ موضوعی که فقط به کشتیرانی محدود نمی‌شود و زیرساخت‌های ارتباطی و انتقال داده را نیز در بر می‌گیرد. باید به این نکته توجه کرد که حق عبور ترانزیتی در تنگه‌ها به معنای از دست رفتن حاکمیت کشور ساحلی نیست. به عبارت ساده‌تر، طبق ماده ۳۴ کنوانسیون حقوق دریاها، اجازه دادن به کشتی‌های ابرور از تنگه، وضعیت حقوقی آب‌ها، کف دریا یا قدرت و اختیار کشور ساحلی را تغییر نمی‌دهد. این حق فقط به کشتی‌ها اجازه عبور می‌دهد و حاکمیت ایران بر تنگه هرمز را از بین نمی‌برد. همچنین حتی اگر برخی کشورها عبور آزاد کشتی‌ها از تنگه‌ها را یک قانون عرفی بین‌المللی بدانند، ایران الزامی به پذیرش آن ندارد.

پولی که از زیر آب عبور می‌کند کابل‌های زیر دریایی می‌توانند به یک منبع درآمد و ابزار قدرت اقتصادی نیز تبدیل شوند. بسیاری از کشورها در سال‌های گذشته تلاش کرده‌اند از موقعیت جغرافیایی خود برای کسب درآمدا عبور داده و اینترنت استفاده کنند. مصر یکی از بهترین نمونه‌هاست؛ کشوری که به دلیل قرار گرفتن میان دریای سرخ و مدیترانه، به گذرگاه اصلی کابل‌های ارتباطی میان آسیا و اروپا تبدیل شده و در برخی سال‌ها صدها میلیون دلار از محل زیرساخت‌های کابل‌های زیر دریایی در آمد داشته است. سنگاپور نیز با تبدیل شدن به هاب منطقه‌ای تبادل داده و اینترنت، بخش مهمی از اقتصاد دیجیتال جنوب شرق آسیا را جذب کرده است. در سوی دیگر، روسیه بیشتر بر مدل کنترل امنیتی و مشارکت اجباری در پروژه‌های ارتباطی تمرکز کرده تا مدیریت این زیرساخت‌ها را در اختیار داشته باشد.

اخبار

جریمه دیر کرد تسهیلات

زیر ۷۰۰ میلیون تومان در تمام

شبکه بانکی بخشیده شد

بخشنامه بانک مرکزی مبنی بر بخشودگی وجه التزام تاخیر تادیه دین تسهیلات گیرندگان خرد تا سقف ۷ میلیارد ریال از تاریخ ۹ اسفندماه ۱۴۰۴

تا ۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ با همراهی شبکه بانکی در تمام کشور اجرایی شده.
گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، متعاقب شرایط حادث شده ناشی از جنگ تمحیلی سوم (جنگ رمضان)، هیات عالی بانک مرکزی با هدف مساعدت به تسهیلات گیرندگان خرد مقرر کرد «تمام تسهیلات ازدواج، فرزندان و ودیعه مسکن و سایر تسهیلاتی که اصل مبلغ آنها تا سقف ۷ میلیارد ریال باشد علاوه بر امکان استفاده از مساعدت موضوع تبصره (۲) ماده (۱۱) آیین نامه وصول مطالبات غیر جاری (ریالی و ارزی) مصوب سال ۱۳۹۴ شورای پول و اعتبار با اصلاحات بعدی) از تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۹ تا ۱۴۰۵/۵/۲۹ با تشخیص هیات مدیره موسسه اعتباری، شمول بخشودگی وجه التزام تاخیر تادیه دین (به میزان مابه‌التفاوت نرخ وجه التزام و نرخ سود) می‌شوند.»
بر این اساس، به رغم آنکه مفاد بخشنامه متضمن تشخیص و صلاحیت‌دهت مدیره موسسات اعتباری در اجرای بخشنامه بود اما با پیگیری‌های بانک مرکزی و مساعدت شبکه بانکی، مفاد بخشنامه در تمام مؤسسات اعتباری اجرایی شده است.

این گزارش حاکی است در ارتباط با ۹ مؤسسه اعتباری شامل بانک‌های ملت، کارآفرین، پارسیان، خاورمیانه، مسکن، قرض الحسنه مهر ایران، گردشگری، صنعت و معدن و شهر فرآیند انجام بخشنامه به صورت سیستمی بوده و به‌طور کامل اجرا شد. همچنین موسسات اعتباری که با وقفه زمانی نسبت به اجرای این بخشنامه اقدام کردند، در رابطه با مشتریان شمول بخشودگی به تدریج مبالغ مربوطه به حساب آنها مر جوع خواهد شد. در این زمینه، بانک ملی بخشنامه را به‌جز تسهیلات پرداخت تسدده در قالب کارت اعتباری اعمال کرد. در دو مؤسسه اعتباری قری درص‌حسنت رسالت و اقتصاد نوین نیز فرآیند به صورت جدی بوده است. در بانک قرض‌الحسنه رسالت بدون درخواست مشتری، محاسبات توسط سرپرستی، اعمال و به حساب مشتری عودت می‌شود. همچنین در بانک اقتصاد نوین نیز با مراجعه و درخواست مشتری محاسبات مربوط به بخشودگی توسط شعبه انجام و برای مشتریان منظور می‌شود.

بانک مرکزی اعلام کرد:

صدور ۳.۵ میلیون چک الکترونیک

طبق اعلام بانک مرکزی، از زمان راه‌اندازی چک دیجیتال در کشور تا پایان فروردین امسال، بیش از سه میلیون و ۴۹۰ هزار فقره چک الکترونیک ثبت شده که حدود ۹۸.۶ درصد از آنها وصول شده است. به گزارش ايسنا، در فروردین سال جاری نیز ۲۳۹ هزار و ۶۹۵ فقره چک الکترونیک ثبت شده است که ۶۳ هزار و ۴۶ فقره از آن سررسید شده و بیش از ۹۹.۷ درصد چک‌های الکترونیک سررسید شده در فروردین ماه وصول شده‌ است.

براساس این گزارش، بانک مرکزی و شبکه بانکی در راستای عمل به تکالیف قانون جدید چک و ارائه محصولات فناوری محور، چک الکترونیک را به عنوان محصولی جدید در شبکه بانکی معرفی کرد و این محصول در آبان ماه سال ۱۴۰۱ رونمایی شد. چک الکترونیک محصولی است که مشتریان شبکه بانکی را از مراجعه به شعبه بی‌نیاز می‌کند و تمام مراحل آن به صورت غیر حضوری قابل انجام است.

در حال حاضر بانک‌های اقتصاد نوین، پارسیان، تجارت، خاورمیانه، رفاه کارگران، سینا، قرض الحسنه مهر، کشاورزی، ملت، ملی، صادرات، کارآفرین و قرض الحسنه رسالت، زنجیره صدور تا وصول چک الکترونیک به صورت غیر حضوری را انجام می‌دهند و به سایر بانک‌ها نیز تکلیف شده است.

در این زمینه، بانک مرکزی همه بانک‌ها را به پذیرش بین بانکی چک‌های دیجیتال سایر بانک‌ها در سامانه چک‌لوک مکلف کرده است.

معاون سازمان حمایت :

مجوزی برای افزایش قیمت خودرو صادر نشده است

معاون سازمان حمایت گفت: هنوز به هیچ یک از شرکت‌های خودروساز مجوز افزایش قیمت در سال ۱۴۰۵ داده نشده است و تغییرات قیمت خودروسازان باید صرفا در حد تغییر دیون دولتی نسبت به سال گذشته باشد. به گزارش مهر، احمد شانیان معاون سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان گفت: آخرین مجوز افزایش قیمت خودروسازان داده شده و امسال صرفا می‌توانند در حد تغییرات دیون دولتی به قیمت‌ها اضافه کنند.

شانیان در مصاحبه تلویزیونی افزود: هنوز به هیچ یک از شرکت‌های خودروساز مجوز افزایش قیمت در سال ۱۴۰۵ داده نشده است و تغییرات قیمت خودروسازان باید صرفا در حد تغییر دیون دولتی نسبت به سال گذشته باشد.وی گفت: خودروسازان مکلف هستند که فقط از طریق سامانه رسمی خود اقدام به فروش کنند و هرگونه عرضه از طریق نمایندگان، غیر قانونی است.